

Plan mot diskriminering och kränkande behandling i Degerfors kommun

Likabehandlingsplan

Kommungemensam del samt lokal del

**Svartå skola F-6 och
fritidshemmet Björken
Läsåret 21/22**

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Lagstöd	4
3	Definitioner.....	5
3.1	Diskriminering	5
3.2	Repressalier	6
3.3	Trakasserier.....	6
3.4	Kränkande behandling.....	6
3.5	Upprepad eller grov kränkning	6
4	Rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling ..	7
4.1	Vid befarad kränkning elev/barn – elev/barn.....	7
4.2	Vid befarad kränkning personal – barn/elev.....	8
4.3	Vid befarad kränkning rektor – barn/elev	8
4.4	Vid befarad kränkning barn/elev – personal.....	8
5	Personalens befogenheter (gäller ej förskolan utan endast grundskolan).....	10
6	Inledning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6.1	Vision:.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6.2	Åtorp skolas värdegrund:.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6.3	Ordningsregler:.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6.4	Åtgärder om man stör tryggheten och studieron	Fel! Bokmärket är inte definierat.
7	Målinriktat arbete	Fel! Bokmärket är inte definierat.
7.1	Utvärdering	Fel! Bokmärket är inte definierat.
7.2	Främjande insatser.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
7.3	Kartläggning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
8	Förebyggande insatser .	Fel! Bokmärket är inte definierat.
9	Åtgärdande insatser	Fel! Bokmärket är inte definierat.
10	Övrig information	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Vision:**Förskolan/grundskolan präglas av respekt för människors olikheter med trygga verksamheter för våra barn/elever**

1 Bakgrund

From den 1 januari 2009 finns två lagar som ska skydda barn och elever från diskriminering, trakasserier och kränkningar i skolan. Det är Skollagen kap 6 och Diskrimineringslagen. Lagarna gäller alla skolformer som lyder under skollagen. Syftet med lagarna är att förtydliga förskolans/skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet. Barn- och elevombudet övervakar regler om kränkande behandling och Diskrimineringsombudsmannen (DO) övervakar diskrimineringslagen.

Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) trädde i kraft den 1 januari 2020 i Sverige. I Degerfors kommun är barnets rättigheter ett prioriterat område med utgångspunkt i barnkonventionens fyra grundprinciper. Sedan 2019-10-04 är Degerfors kommun diplomerad Barnrättskommun, utsedd av UNICEF Sverige.

Ett gott samspel är en grundförutsättning för att möjliggöra lärande. För att främja detta samspel, öka barn och ungas välbefinnande och psykiska hälsa samt främja en rättvis behandling av barn och elever oavsett kön utbildar Degerfors kommun personal i förskolan och grundskolan i programmet Vägledande samspel (ICDP). Programmet Vägledande samspel är baserat på forskning inom utvecklingspsykologi och användandet av programmet bidrar till att möjliggöra utveckling av barnets förmågor och ses som ett verktyg i att leva upp till skollagen och att förverkliga FN's konvention om barns rättigheter. Programmet tar upp samspelet barn-barn, barn-vuxna samt vuxna-vuxna och har som målsättning att utveckla förtroendefulla relationer samt empati och lyhördhet i tankar och handlingar.

Varje verksamhet ska ha en årlig plan som beskriver hur man genom aktiva åtgärder arbetar med att förebygga, främja, upptäcka samt åtgärda kränkande behandling.

Planen ska även innehålla ett förebyggande arbete och ett aktivt undersökande av risker för diskriminering eller repressalier.

På kommunens förskolor/grundskolor är dessa planer hopslagna till en plan med en kommungemensam del och en lokal del för respektive enhet.

Diskrimineringslagen innehåller bestämmelser om att arbetet ska bedrivas systematiskt i fyra steg. De fyra stegen beskrivs vidare i varje förskola/grundskolas plan.

2 Lagstöd

Barnens/elevernas och de vuxnas rättigheter och skyldigheter i förskolan/skolan bygger på:

- FN:s konvention om barnets rättigheter (2018:1197).
- Skollagen (2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Lgr11 (reviderad 2019) - läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet.
- Lpfö 18 – Läroplan för förskolan.
- Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen som syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.
- Socialtjänstlagen 14 kap 1§ (anmälningsskyldighet)
- Regeringsformen 1 kap. 2§
- Europakonventionen Artikel 14 – Förbud mot diskriminering
- Brottsbalken

3 Definitioner

Så här definierar vi begreppen:

3.1 Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper. Ex om kommunen eller den enskilda skolan/förskolan har lokaler, scheman, regler eller arbetsätt som missgynnar en elev/barn utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) övervakar diskrimineringslagen. De sju diskrimineringsgrunderna är:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Könsoverskridande identitet eller uttryck (ej identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet eller genom klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön)
- Ålder

3.1.1 Sex former av diskriminering

- Direkt diskriminering - när någon behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och det finns en koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.
- Indirekt diskriminering - när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Men det är inte indirekt diskriminering om syftet med regeln är berättigat och sättet som används för att uppnå syftet är lämpligt och nödvändigt.
- Bristande tillgänglighet - när en verksamhet inte genomför skäligen åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten.
- Trakasserier - ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
- Sexuella trakasserier - ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det.
- Instruktioner att diskriminera - när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

3.2 Repressalier

Repressalier innebär att någon blir utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling som en reaktion på att hen har påtalat eller anmält diskriminering.

3.3 Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en persons värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är diskriminering och kan utföras av vuxna och barn mot både vuxna och barn.

3.4 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en persons värdighet utan att ha samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan äga rum i alla miljöer, när som helst. Trakasserier och kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna. Detta innebär att det kan ske på följande sätt:

Barn/elev - barn/elev personal - barn/elev

Trakasserier och kränkningar kan vara fysiska, psykosociala, verbala eller text- och bildburna. Exempel på handlingar som kan upplevas som kränkande handlingar är; himla med ögonen, kasta menade blickar, göra miner, sucka, vända ryggen till, inte svara på tilltal och behandla någon som luft. Andra exempel är att viska, sprida rykten, prata illa om någon, reta, håna, härma, hota, anmärka på utseende eller kläder, kommentera allt den utsatte gör eller säger, fnittra eller hånskratta åt någon, skicka kränkande mail eller sms. Det kan också röra sig om fysiska handlingar som att sparka, ge slag, krokben eller knuffar.

En handling blir kränkande om den utsatte upplever det som en kränkning.

Barn- och elevombudet, BeO, har som uppgift att tillvarata den enskilda elevens eller barnets rätt i frågor som rör begreppet ”kränkande behandling”.

3.5 Upprepad eller grov kränkning

Om kränkningarna varit grova och/eller systematiska vägs detta in i bedömningen av hur allvarliga handlingarna varit. Detta sker oavsett om kränkningen skett en eller flera gånger.

Vissa handlingar som ryms under begreppet kränkande behandling till exempel misshandel, ofredande och olaga hot är brottsliga handlingar även om de begås av underåriga.

Vi accepterar aldrig någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Om vi upptäcker att detta förekommer kommer vi med all kraft se till att den upphör. Vi kommer också att jobba främjande och förebyggande mot alla former av kränkande behandling.

4 Rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling

I Degerfors kommuns samtliga skolformer råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.

Rektor har det yttersta, formella ansvaret enligt gällande styrdokument. Rektor ska påtala det ansvar som åligger all personal och bär även ansvar för att det som står i denna plan efterlevs. Det aktiva arbetet gällande utredningar av kränkningar och uppföljningsansvar är delegerat till utredande personal.

Personal, barn/elever och vårdnadshavare ska känna till förskolans/grundskolans skyldigheter att anmäla, utreda, åtgärda och följa upp alla anmälda kränkningar. Personal, barn/elever och vårdnadshavare ska känna till var de ska vända sig om de befارar att ett barn/en elev blivit kränkt.

4.1 Vid befarad kränkning elev/barn – elev/barn

4.1.1 Anmäla

All personal som upptäckt eller misstänker en kränkning har ansvar för att skyndsamt anmäla det. Detta gäller all form av misstänkt kränkning.

Anmälan görs i det digitala verktyget DF Respons och når per automatik rektor samt huvudman.

Rektor tar ansvar för att vårdnadshavare blir informerade.

4.1.2 Utreda

Rektor tar emot anmälan och utser utredare (kan vara förskolepersonal, mentor, fritidspersonal, representanter ut likabehandlingsteamet mm). De utredande samtalen förs enskilt med inblandade barn/elever.

4.1.3 Åtgärder

I varje ärende gör utredare en bedömning över vilka åtgärder som behöver sättas in för att få slut på kränkningarna. I vissa fall räcker det att inblandade barn/elever får tala ut om det som hänt för att kränkningarna ska upphöra, i andra ärenden behövs större åtgärder.

Vårdnadshavare informeras om vilka åtgärder som satts in.

4.1.4 Uppföljning och avslut

Uppföljande samtal förs regelbundet med inblandade barn/elever fram till dess att ärendet avslutas. Det är rektor som fattar det formella beslutet om att ärendet avslutas.

Vårdnadshavare informeras om att ärendet avslutats.

4.2 Vid befarad kränkning personal – barn/elev

Ärendet hanteras på samma sätt som ovan. Rektor är alltid utredare.

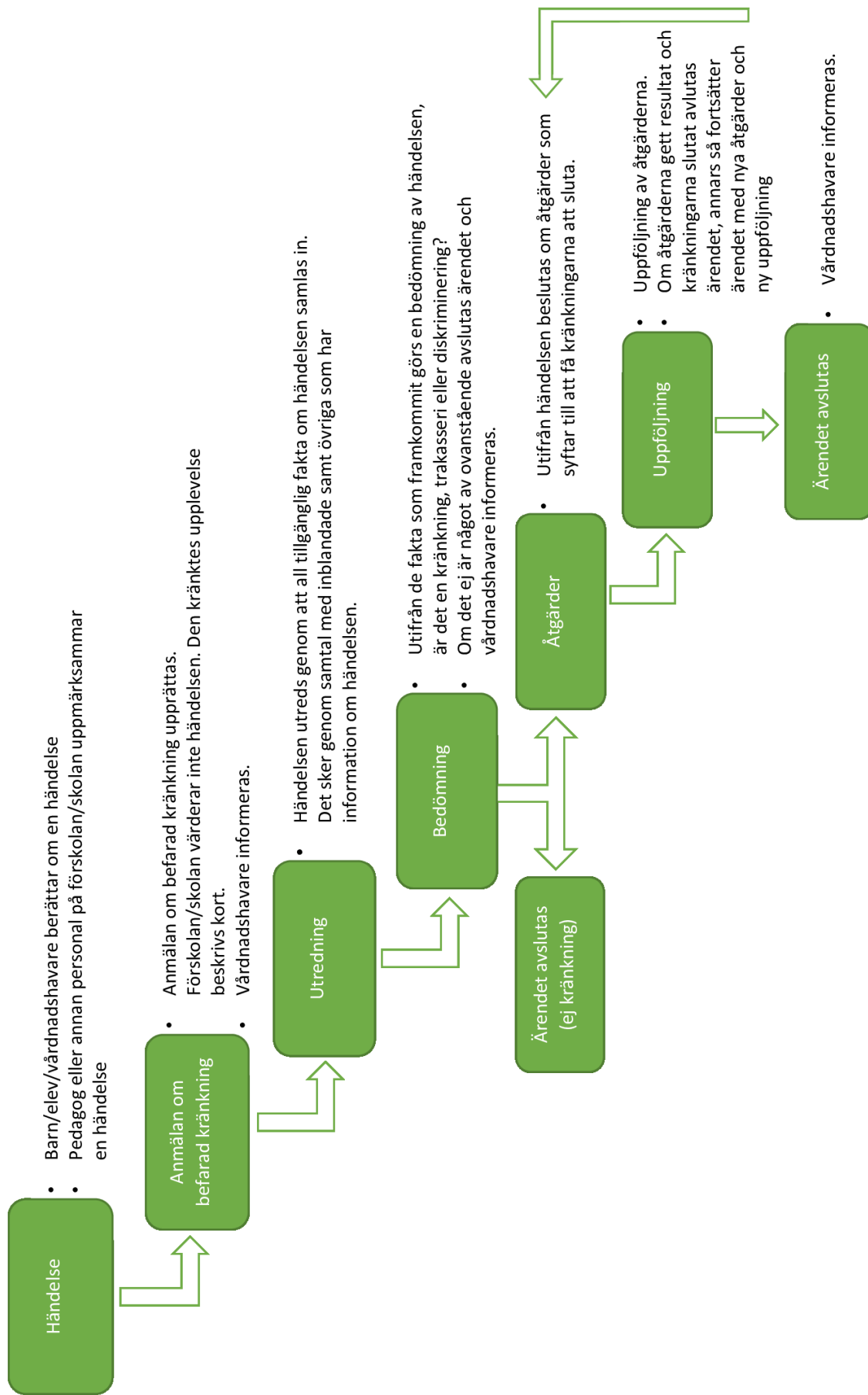
4.3 Vid befarad kränkning rektor – barn/elev

Ärendet hanteras på samma sätt som ovan. Förvaltningschef är alltid utredare.

4.4 Vid befarad kränkning barn/elev – personal

Personal som upplever sig själv ha blivit kränkt av barn/elev anmäler det via kommunens digitala inrapporteringsystem KIA.

ARBETSGÅNG ANMÄLAN OM BEFARAD KRÄNKNING

5 Personalens befogenheter (gäller ej förskolan utan endast grundskolan)

Utbildningen ska utformas så att alla barn/elever tillförsäkras en miljö som präglas av trygghet och studiero. Både barn/elever, lärare och annan personal ska ha ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön och ha respekt för varandra. Barn/elever ska ges möjlighet att påverka och delta i utformningen av lärandemiljön.

Det finns dock situationer när de förebyggande insatserna inte varit tillräckliga och skolan kan behöva använda de disciplinära åtgärderna som finns i skollagen för att skapa en god studiemiljö.

Åtgärderna ska vidtas med hänsyn till barnets bästa. Rektorn och lärarna ska vara särskilt återhållsamma med åtgärder när det gäller elever i förskoleklassen eller i grundskolans lägre åldrar.

Skolpersonal har inga befogenheter att utföra kroppsvisitation, dvs. undersöka kläder eller skor för att leta efter stulna föremål.

Rätt att vidta omedelbara och tillfälliga åtgärder för en trygg skolmiljö:

Exempelvis tillrättavisningar eller omflyttningar i klassrummet för att sära på elever som stör. Skollagen ger även rätt för rektor och lärare att gå emellan två elever som bråkar eller för att stoppa skadegörelse.

Utvisning: Läraren får visa ut en elev ur klassrummet för högst återstoden av lektionen om eleven stör undervisningen eller uppträder olämpligt.

Kvarsittning/Försittning: Rektorn eller läraren kan besluta att eleven ska stanna kvar på skolan en timme efter skolans slut eller en timme före skolan börjar. Den som fattar beslutet ska dokumentera det.

Utredning om varför elever stör: Om eleven upprepat stört sin omgivning ska rektorn se till att saken utreds. Skolan ska samråda med elevens vårdnadshavare i utredningen. Utifrån utredningen ska rektorn se till att skolan gör något för att få eleven att ändra sitt beteende. Dessa åtgärder kan vara skriftlig varning, stöd i undervisningen eller stöd av elevhälsan.

Skriftlig varning: Efter avslutad utredning kan rektor besluta att ge eleven en skriftlig varning. Den ska innehålla information om vad som händer om eleven inte ändrar sitt beteende. Syftet är att dels dokumentera det som kommit fram i samtal och att peka på att skolan inte accepterar elevens uppträdande. Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektors beslut.

Tillfällig omplacering: Rektor kan besluta om att tillfälligt omplacera en elev till en annan undervisningsgrupp eller till en annan plats inom skolenheten. Max under 4 veckor. Omplacering får bara göras efter att man gjort en utredning och åtgärderna utifrån den inte har haft effekt. En tillfällig omplacering kan göras akut utan utredning utifrån andra bestämmelser. Vårdnadshavare ska informeras och den som beslutar dokumenterar.

Tillfällig omplacering vid annan skolenhet: Om den tillfälliga omplaceringen inte har effekt får rektorn besluta om att en elev tillfälligt får flytta till en annan skola. Placeringen får bara i undantagsfall vara längre än två veckor och aldrig längre än 4 veckor. Elever kan dock flyttas permanent för att ge andra elever trygghet och studiero. Den som beslutar om tillfällig placering vid annan skola dokumenterar.

Avstängning: I vissa fall får rektorn besluta om att stänga av en elev. Det kan ske för att man på skolan har en mycket jobbig situation. T.ex. att det förekommit grovt våld och att skolan varit i kontakt med polisen. Tre krav måste vara uppfyllda innan beslut om avstängning kan ske:

1. Det är nödvändigt för andra elevers trygghet och studiero
2. Andra åtgärder har inte haft effekt
3. Eleven erbjuds kompensation för den undervisning den går miste om pga avstängningen

Om eleven utfört ett allvarligt brott mot annan elev eller personal kan skolan stänga av utan att ha prövat andra åtgärder först.

Innan beslut fattas har eleven och vårdnadshavarna rätt att yttra sig i frågan. Rektorn kan inte delegera beslutet till någon annan och om eleven är under 18 år ska socialnämnden informeras. Beslutet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Lokal del

**Svartå skola F-6 och
fritidshemmet Björken
2021 - 2022**

6 Inledning lokal del

6.1 Vision:

Alla elever som lämnar skolan ska ha nått de kunskapsmål som är uppsatta och ha en bibehållen nyfikenhet och lust att lära. Alla elever ska också känna trygghet och delaktighet på vår skola.
Ett medvetet arbete med vår värdegrund är en garant för att ingen elev upplever sig diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Detta skapar de bästa förutsättningar för var och en att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och ha en fortsatt tro på framtiden.

På Svartå skola och fritidshem arbetar vi tillsammans för att alla elever ska känna sig trygga och värdefulla. Alla ska behandlas på ett likvärdigt sätt och ingen ska känna sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt under sina år på skolan.

6.2 Svartå skolans värdegrund:

- På vår skola ska alla trivas och känna sig välkomna. Därför låter vi alla vara med.
- Vi visar varandra hänsyn och är positiva mot varandra. Därför ger vi varandra arbetsro och uppmuntrar varandra.
- Vi bidrar alla till en känsla av trygghet och delaktighet. Därför behandlar vi andra som vi själva vill bli behandlade.

6.3 Ordningsregler:

I vår verksamhet har vi ordningsregler som gäller hela skolans område, utemiljön, klassrummen, fritidshemmen, korridorer, omklädningsrummen samt matsalen. Ordningsreglerna har utformats av elever, föräldrar och pedagoger. Pedagogerna förankrar våra ordningsregler i de olika elevgrupperna vid varje terminsstart och vid aktuella situationer i det vardagliga arbetet.

Svartå skolas ordningsregler är:

- Vi lyssnar när andra pratar och använder ett vårdat språk.
- Vi är med och skapar arbetsro i skolan och matro i matsalen.
- Vi är rädda om egna, andras och skolans saker.
- Vi går ut på rast (Vid -10 grader eller ihållande regn, blåst eller snö får vi vara inne i klassrummet.)
- Vi lämnar inte skolområdet utan lov från personalen.

Gemensamma ordningsregler för alla skolor i Degerfors kommun.

- Jag tar av ytterkläder samt mössa/hatt eller keps inomhus.
- Om jag har med min mobil till skolan lämnar jag den till personal för inläsning under skol- och fritidstid.
- Då skaderisken är stor är snöbollskastning inte tillåten på våra skolor.

Om vi följer lagar, vår värdegrund och våra ordningsregler får vi den miljö som vi önskar på *vår* skola.

6.4 Åtgärder om man stör tryggheten och studieron

Om man bryter mot våra ordningsregler blir första åtgärden alltid en tillsägelse.

Om man upprepat bryter mot skolans regler följer vi Skolverkets åtgärdsstegen.

Om man bryter mot skolans värdegrund, det vill säga behandlar någon kränkande, följer vi åtgärdsstegen och/eller går in med åtgärder mot kränkande handlingar.

Om man bryter mot någon av lagarna, exempelvis stjäla eller slåss, kan skolan fatta beslut om anmälan till polisen. Utifrån en rekommendation från JO anmäler skolan inte elever under 12 år. Då övervägs en anmälan till socialtjänsten istället.

Åtgärderna anpassas efter elevernas mognad och de uppkomna situationerna.

Åtgärdsstegen

Steg 1. Du bryter mot ordningsreglerna eller stör tryggheten och skapar oro för dina kamrater.

Åtgärd: Tillsägelser från vuxna på skolan. Hemmet kontaktas vid behov. Du förväntas ändra ditt beteende.

Steg 2. Du ändrar inte ditt beteende utan fortsätter enligt steg 1.

Åtgärd: Du kan bli omplacerad/utvisad från klassrummet, fritidshemmet matsalen och övriga skollokaler. Hemmet kontaktas. Rektorn och dina lärare kan även besluta om kvarsittning eller försittning.

Steg 3. Du stör igen och betar dig olämpligt

Åtgärd: Rektorn beslutar om att göra en utredning för att ta reda på varför du stör. Dina föräldrar bjuds in till möte på skolan. Utifrån vad utredningen visar beslutar rektorn om åtgärder. Det kan vara en skriftlig varning eller att du behöver stöd i skolan. Rektor kan besluta att du behöver tillfälligt omplaceras i en annan grupp på skolan.

Steg 4. Stödinsatserna har ingen effekt och ditt negativa beteende fortsätter.

Åtgärd: Om inget annat hjälper kan rektorn besluta om att du behöver tillfälligt eller permanent omplaceras på en annan skola.

Steg 5. Du gör något allvarligt mot en elev eller personal.

Åtgärd: En akut åtgärd sätts in. Rektorn kan besluta att stänga av dig från skolan under en vecka (max två gånger per halvår).

7 Målinriktat arbete

7.1 Utvärdering

Föregående läsårs likabehandlingsplan har utvärderats främst av likabehandlingsteamet. De har utvärderat tillämpningen av planen samt dess innehåll. Elevers, personals och vårdnadshavares synpunkter och reflektioner har tagits till vara genom bland annat kartläggningar/enkäter, olika råd som eleverna deltar i och diskussioner i personalgruppen.

Resultat av utvärderingen av likabehandlingsplanen för 20/21:

Reflektioner kring raster har skett i arbetslaget tillsammans med fritidspersonal. Vägledande för all personal är värdegrunden ”Alla barn är Allas barn”

Vi har följt ett rastschema så att det finns två vuxna ute på skolgården när eleverna har rast. Många av de äldre eleverna tar ett ledaransvar under rasten. Eleverna upplever att de blir tagna på allvar, känner tillit till vuxna på skolan, om de själva eller någon kamrat, utsätts för kränkning. Detta har vi sett utifrån vår egen trygghetsenkät och den kommungemensamma enkäten. Vi har även genomfört en trygghetsinventering som visar att eleverna i det stora hela är trygga. Det som framkommer är att det finns en otrygghet vid användning av toaletter på nedre plan i skolbyggnaden. Några elever har uttryckt oro över omklädningsrummet i samband med idrotten.

På grund av rådande omständigheter främst gällande covid19, har arbetet med implementering av UNICEFs rättighetsbaserade skola inte kunnat genomföras på önskat sätt.

All personal känner till sitt ansvar för alla elever och det ansvar all personal har för att eleverna känner sig trygga och får studiero. Åtgärdsstegen tillämpas när det är befogat. Personalen har följt skolans rutiner som handlar om kränkningar. Det finns ett material som vikarier ska ta del av gällande likabehandlingsplanen och kränkande behandling. Vi behöver bli bättre på att informera vikarier om dokumentet.

På grund av pandemin har föräldramöten ställts in under läsåret. Information om skolans likabehandlingsarbete har därför inte nått ut till vårdnadshavare på samma sätt som tidigare år. Likabehandlingsplanen finns på kommunens hemsida.

All personal har fått information om:

- Var och ens ansvar för alla skolans elever.
- Var och ens ansvar för att upprätthålla trygghet och studiero och tillämpa åtgärdsstegen när det så krävs.
- Var och ens ansvar att anmäla enligt skolans rutiner när de misstänker att en elev blivit kränkt.

Ansvarig: Kurator och Rektor

Datum när den ska vara klart september 2020.

Årets plan ska utvärderas senast 2022-06-20

Det kommer att ske genom likabehandlingsteamet som representerar samtliga arbetslag på skolan, fritidshemmet, förskoleklassen samt kurator. De ska beakta alla synpunkter som inkommit under året, utvärdera de främjande, förebyggande och åtgärdande insatserna som beskrivs i planen. Till grund för utvärderingen ligger även resultatet av den kommungemensamma trivsel- och trygghetsenkäten som genomförs under våren. Enkäten besvaras av både elever och föräldrar i åk F – 6.

Vi kommer att genomföra vår egen trivselenkät.

Det rättighetsbaserade elevrådet genomför en trygghetsinventering på hösten och tillgänglighetsvandring på våren.

En analys av samtliga klasskartläggningar och utredningar av kränkningar som skett under lå 21/22 ska genomföras.

Sammanställning av social kartläggning i åk 2 och 5 som utförts redovisas av kurator.

Ansvarig för att årets plan utvärderas är samordnare/kurator tillsammans med teamet.

7.2 Främjande insatser

7.2.1 Likabehandlingsteam

Beskrivning av teamets sammansättning, uppgifter och ansvar.

Likabehandlingsteamet av samordnare, kurator, pedagoger från skola och fritidshem. De träffas 3 gånger per termin. Teamet ansvarar för att öka kunskaperna hos eleverna, föräldrarna och personalen om likabehandling. De ansvarar för att upprätta den årliga likabehandlingsplanen och revidera den, samt för det övergripande arbetet mot kränkningar på skolan. De ska också utgöra ett stöd till klasslärare som upptäckt kränkningar i utrednings- eller åtgärdande arbete. De ska även ta över ett ärende av svårare karaktär.

Karin Olsson Svartå skola 0586-487 01

Karin.olsson@degerfors.se

Joakim Atterstig Björkens fritidshem 0586-482 71

joakim.atterstig@degerfors.se

Sanna Englund Skolkurator Svartå skola 0586-481 67

Sanna.englund@degerfors.se

På Svartå ska alla elever uppleva att de blir tagna på allvar och känna tillit till alla vuxna. Personalen ansvarar för att elever som blivit kränkta utreds enligt de rutiner skolan har. Vägledande för personalen är att alla elever är allas ansvar.

7.2.2 Demokrati och delaktighet

På Svartå skola bedrivs ett aktivt demokratiarbete genom klassråd, elevråd, samt månadsmöte på fritidshemmet. Syftet är att göra eleverna delaktiga i

skolans/fritidshemmets verksamhet och ge eleverna en möjlighet att påverka beslut. På klassråden diskuteras regelbundet värdegrund och likabehandling.

Under vårterminen har klassråd och elevråd inte hålls i varje klass med samma regelbundenhet som tidigare år.

Syftet är att eleverna blir delaktiga i verksamheten och får en möjlighet att påverka beslut.

Rektor och pedagoger är ansvariga för rådsverksamheten.

7.2.3 Främjande insatser för ökad trygghet

Bedriva en aktiv, medveten och planerad rastverksamhet för att skapa trygga och meningsfulla raster. Varje vuxen som har ett uppdrag under elevernas raster ska utföra ett professionellt uppdrag. Kontinuerliga reflektioner kring rastaktiviteter sker i arbetslaget. Vägledande för all personal är värdegrunden ”Alla barn är Allas barn”.

Vi följer ett rastschema så att det finns 2 vuxna ute på skolgården när eleverna har rast. Dessa har då en reflexväst på sig. Det ska finnas möjlighet för eleverna att delta i styrda rastaktiviteter ca 1 gång/vecka. Dessa ordnas av personalen på skolan och fritids gemensamt.

Alla elever ska uppleva att de blir tagna på allvar, känna tillit till alla vuxna på skolan, om de själva eller de upplever att någon kamrat, utsatts för kränkningar.

All personal ska känna till sitt ansvar för alla elever och det ansvar all personal har för att eleverna ska känna sig trygga och få studiero.

Personalen ansvarar för att tillämpa åtgärdsstegen när det är befogat.

De ansvarar också för att elever som blivit kränkta utreds enligt de rutiner skolan har. Skolan och fritidshemmet har sammanställt ett material där vikarier kan ta del av likabehandlingsplanen och vad de ska göra om de upptäcker en kränkning.

För att föräldrarna ska bli delaktiga och känna till likabehandlingsarbetet så informerar vi om detta på varje föräldramöte. Likabehandlingsplanen läggs också ut på hemsidan.

All personal får information om:

- Var och ens ansvar för alla skolans elever.
- Var och ens ansvar för att upprätthålla trygghet och studiero och tillämpa åtgärdsstegen när det så krävs.
- Var och ens ansvar att anmäla enligt skolans rutiner när de misstänker att en elev blivit kränkt.

Ansvarig: Kurator och Rektor

7.3 Kartläggning

Kartläggningsmetoder:

- Kontinuerliga samtal i likabehandlingsteamet och med övrig personal.
- Resultat och analys av kommunens trygghet- och trivselenkät.
- Vi genomför en enkätundersökning i alla årskurser gällande trygghet under skol- och fritidstiden.
- Analys av de kränkningar som utretts under föregående läsår.
- Inkomna synpunkter från utvecklingssamtal.
- Trygghetsfrågor diskuteras under utvecklingssamtalet.
- Tillgänglighetsvandring och trygghetsvandring genomförs.

Skolsköterska har hälsobesök i följande klasser; förskoleklass och åk 4.

Kurator genomför skolsocial kartläggning i åk 2 och åk 5.

All personal har tagit del av kartläggningsarbetet och deltagit genom arbetslag, elevhälsoteam och likabehandlingsteam.

Resultat av kartläggning

Resultatet av enkätundersökningarna samt vid utvecklingssamtalen visade att eleverna kände sig trygga på skolan och att de flesta vet var de ska vända sig om det händer något. Den visar också att skolan behöver jobba med tryggheten källarens toaletter och omklädningsrummen i idrotten. Likabehandlingsteamet har träffats kontinuerligt under läsåret.

8 Förebyggande insatser

Rasterna: Rastvärdar finns ute varje rast och bär gula västar. Pedagogerna har ansvaret för rastvärdsschemat.

Matrummen: Eleverna har fasta platser eller bord i matrummet och en vuxen finns alltid på plats. Klasslärarna gör placeringslistor.

Idrotten: Idrottsläraren utser lagen i lagidrott.

Omklädningsrummen: Idrottsläraren och annan personal ser över situationen i omklädningsrummen.

Klassrummet: Lärare/mentor ansvarar för placeringen. Inga kompisval eller lottningar. Pedagogerna utser även grupper vid grupparbeten.

Toaletter: Frågan tas vidare i klassråd och elevråd.

Positiv skolanda: Skolan ordnar flertal aktiviteter varje år i syfte att skapa positivt klimat på skolan och för att öka tryggheten mellan eleverna. Det handlar om aktivitetsdagar i tvärgrupper, friluftsdagar, talanguppträdanden och idrottsaktiviteter.

Positiva roller: Om en elev på skolan fått en negativ roll arbetar vi för att lyfta fram och förstärka deras positiva sidor.

Likabehandlingsteam: I teamet ingår en representant från skolan och en från fritidshemmet och kurator.

Ordningsregler: Skolan och fritids har ordningsregler som mentorn/fritidspersonalen förankrar hos eleverna varje terminsstart.

Värdegrundssamtal: På skolorna förs återkommande samtal om respekt, hänsyn, vänskap och relationer. Det kan vara planerade eller spontana samtal och kan genomföras av både pedagoger och annan personal.

Konfliktlösande samtal. Kan erbjudas om samma elever hamnar i konflikter ofta. Då deltar en personal som medlar mellan eleverna. Ansvaras av någon ur likabehandlingsteamet eller elevhälsoteamet.

Hälsobesök: Skolsköterska har hälsobesök i år F-klass och åk 4.

Skolsocial kartläggning: Kurator genomför skolsocial kartläggning i åk 2 och åk 5 och gruppfrågor i åk 5. Kuratorn träffar varje enskild elev i åk 2 och åk 5 i ett samtal, utifrån ett fastställt frågeformulär, om elevens skolsociala miljö. Kurator och skolsköterska träffar eleverna i åk 5 i gruppssamtal. Klassen delas i mindre grupper. Resultatet kommer att återkopplas till berörda lärare. Resultatet kommer också att redovisas i respektive elevhälsoteam.

9 Åtgärdande insatser

Tillvägagångssätt vid likabehandlingsfall

När ett fall av misstänkt kränkning uppdagas kontaktas någon i likabehandlingsteamet. Teamet gör en bedömning om fallet är att betrakta som kränkning. Om kränkning konstateras följs arbetsgången som är redovisad nedan. Det är viktigt att arbetet med fallet inleds skyndsamt.

Skulle likabehandlingsteamet bedöma att det inte rör sig om ett kränkningssärende informeras klassläraren om detta. Klassläraren vidtar därefter åtgärder för att komma tillrätta med konflikten.

Likabehandlingsteamet jobbar alltid i par där den ena antecknar vad som sägs och den andre är den som bär huvudansvaret för samtalet. Den som antecknar läser upp vad som skrivits ned under samtalet för eleven och den får godkänna genom att skriva under.

- Medlemmarna ur likabehandlingsteamet talar enskilt med den utsatta eleven.

- Utredande samtal förs sedan enskilt med dem som den utsatta eleven har nämnt i det inledande samtalet. Dessa elever ska på förhand inte veta om att detta samtal kommer att äga rum. Detta för att eleverna inte ska kunna prata med varandra före och under samtalets gång.
- Vid behov återkopplas fakta som framkommit med den utsatta eleven.
- Likabehandlingsteamet ger stöd och strategier åt alla som är inblandade i fallet.
- Klassläraren informeras om fallet och tar kontakt med föräldrarna till de inblandade eleverna om vad som framkommit och att skolans likabehandlingsteam jobbar med detta.
- Klassläraren har en kort uppföljning med den kränkta under de första veckorna.
- Likabehandlingsteamet har enskilda uppföljningssamtal med de inblandade eleverna för att försäkra sig om att problemen upphört.
- Uppföljningssamtalen ska ske minst en gång per vecka tills likabehandlingsteamet bedömer att kränkningarna upphört och fallet är avslutat.
- Klassläraren informerar berörda föräldrar att fallet avslutats.
- Om de kränkande handlingarna inte upphör trots åtgärdande insatser enligt ovan överlämnas fallet till skolledare för vidare handläggning inom elevhälsoteamet.

Alla elever ska veta om skolans skyldigheter att utreda, åtgärda och följa upp alla anmälda kränkningar.

Alla elever och föräldrar ska väl känna till att de kan kontakta mentor eller likabehandlingsteamet om de befäror att en elev har blivit kränkt.

10 Övrig information

Andra aktuella telefonnummer

Polis	114 14
Socialtjänst	0586-481 00
Familjeguiden	0586-482 55
Rädda barnens föräldrtelefon	020-78 67 86
BRIS (Barnens rätt i samhället)	116 111
Föräldrtelefon	077-150 50 50
Barnens hjälptelefon	116 111

(mottagaren betalar samtalet, du ringer anonymt, syns inte vem som ringer och det syns inte på teleräkning.)